

der Paṇḍu, ein Bein. Droṇa's Traik. 2, 8, 19. — e) N. pr. eines Sohnes des Saṃkṛti Bhāṣ. P. 9, 21, 2. — 3) f. गुर्वी a) schwanger, eine schwangere Frau H. 539. — b) die Frau eines Lehrers ÇKDra. Wils.

गुरुक (von गुरु) adj. 1) etwas schwer: ततो युधिष्ठिरस्तस्य गुरुकः समपद्यत MBh. 3, 11477. von einem krankhaften Zustande der Glieder Suçr. 4, 116, 16. गुरुकावस्थिरावृत्त न स्वाविव च मन्यते 2, 45, 3. — 2) prosodisch lang ÇAUT. 12, 13.

गुरुकार (von गुरु + कर्) m. Verehrung VJUTP. 53.

गुरुकृत (wie eben) adj. verehrt LALIT. Calc. 2, 17.

गुरुक्रम (गुरु Lehrer + क्रम Reihe) m. mündliche Ueberlieferung von Lehrer zu Schüler H. 80. HALĀ. im ÇKDra.

गुरुगीता (गुरु + गीता) f. Titel einer in gebundener Rede verkündeten Lehre über den Guru im Skandapurāṇa Verz. d. Pet. H. No. 36. °स्तोत्र Verz. d. B. H. No. 1045. — Vgl. गीता u. 2. गा.

गुरुघ्न (गुरु + घ्न) 1) adj. den Lehrer tödend. — 2) m. weisser Senf (गौरसर्षप) RĀGĀN. im ÇKDra.

गुरुजन (गुरु + जन) m. eine ehrwürdige Person, Vater, Mutter, Eltern ÇĀK. 26, 8. 29, 20. 40, 4. PAÑĀT. 8, 15. शौर्य शत्रुजने तमा गुरुजने BHARTṚ. 2, 19.

गुरुपृष्ठा m. eine Art Pfau (तिलमयूर) Traik. 2, 5, 27.

गुरुतल्प (गुरु + तल्प) m. 1) das Bett des Lehrers: गुरुतल्पग der das Ehebett des Lehrers entweiht TAITT. ĀR. 10, 64. M. 9, 63, 235. 11, 49. 251. 12, 58. JĀGĒ. 3, 208, 233. MBh. 3, 12852. 12, 5969. R. 2, 75, 32. das Entweihen des Ehebettes des Lehrers DAÇ. 1, 28. गुरुतल्पाभिगमन n. dass. KATHĀS. 20, 154. — 2) Entweihung des Ehebettes des Lehrers: गुरुतल्पे भगः कार्यः M. 9, 237. 11, 58. गुरुतल्पापनुत्ति 106. °व्रत 170. JĀGĒ. 3, 231. — 3) Entweihung des Ehebettes des Lehrers: पानपैर्गुरुतल्पैश्च मांसदैर्वा डुरात्मभिः MBh. 3, 1764. — Vgl. गौरुतल्पिक.

गुरुतल्पिन् (von गुरुतल्प) adj. das Ehebett des Lehrers entweihend M. 11, 103. MBh. 3, 1228. 13, 4639. 6589.

गुरुता (von गुरु) f. 1) Schwere Suçr. 4, 98, 14. 149, 17. 313, 6. नितम्बयोः ÇĀK. 35. कामार्के ऽपि गिरिवद्गुरुतां (zugleich: Würde) दधानः SĀU. D. 38, 12. न ते मयातो गुरुता भविष्यति Beschwerde, Last R. 2, 27, 22. — 2) Wichtigkeit: कार्य° ÇĀÇ. 9, 22. — 3) der Stand des Lehrers: शिष्ये गुरुतामेकः शेषास्तच्छिष्यता व्यधुः KATHĀS. 19, 75. — Vgl. गौरव.

गुरुत्व (wie eben) n. 1) Schwere Suçr. 4, 232, 17. 253, 15. 2, 409, 1. PAÑĀT. 247, 13. RAGH. 2, 18. — 2) Strenge, Härte: क्रिया° der Kur Suçr. 4, 268, 8. — 3) Würde, Ansehen: मेने परार्थमात्मानं गुरुत्वेन जगद्गुरोः RAGH. 10, 65. — 4) der Stand des Lehrers MBh. in BENF. Chr. 22, 21.

गुरुदास (गुरु + दास) m. N. pr. eines Lehrers Verz. d. B. H. N. 1043.

गुरुदैवत (गुरु Brhaspati + दैवत) m. die Mondstation Pushja H. 111. — Vgl. गुरुभ.

गुरुपत्र (गुरु + पत्र) 1) f. छा Tamarindenbaum ÇABDAR. im ÇKDra. — 2) n. Zinn H. 1042.

गुरुभ (गुरु + भ) n. Brhaspati's Gestirn, die Mondstation Pushja VARĀH. BRH. S. 54, 31. 98, 8.

गुरुभार (गुरु schwer + भार Last) m. N. pr. eines Sohnes des Garuḍa MBh. 5, 3598.

H. Theil.

गुरुभूत (गुरु + भूत) adj. Schweres tragend AV. 12, 1, 48.

गुरुमत् (von गुरु) adj. einen von Natur oder durch Position langen Vocal enthaltend P. 3, 1, 36.

गुरुमर्दल (गुरु + म°) m. eine Art Trommel ÇABDAR. im ÇKDra.

गुरुरत्न (गुरु + रत्न) n. Topas RĀGĀN. im ÇKDra.

गुरुलाघव (lautlich गुरु + लाघव, begrifflich nom. abstr. von गुरु + लघु) 1) m. (!) Länge und Kürze der Vocale ÇAUT. (Br.) 4. — 2) n. die grosse und geringe Bedeutung, — Wichtigkeit, die relative Wichtigkeit, der relative Werth M. 9, 299. MBh. 3, 10572. fg. 12, 1273. DAÇ. 1, 6. R. 3, 41, 32. ÇĀK. 71, 5.

गुरुवत् (von गुरु) adv. 1) = गुरुविव M. 2, 208. 210. — 2) = गुराविव M. 2, 205. 207. 247.

गुरुवर्चस्प (गुरु + वर्चस् + प) m. eine Art Citronenbaum (लिम्पाक) ÇABDAR. im ÇKDra.

गुरुवर्तिन् (गुरु + वर्तिन्) adj. die Eltern —, die ehrwürdigen Personen mit Ehrerbietung behandelnd MBh. 10, 696. 13, 3563. R. 4, 35, 12.

गुरुवृत् (गुरु + वृत्) adj. dass. R. 4, 17, 36.

गुरुशिंशपा f. = शिंशपा Wils.

गुरुसारा (गुरु + सार) f. dass. Wils.

गुरुस्कन्ध (गुरु + स्कन्ध) m. N. pr. eines der grossen Gebirge MBh. 14, 1175.

गुरुह s. गुरुह.

गुरुहन् (गुरु + हन्) m. ein Mörder seines Lehrers H. 838.

गुर्जर 1) m. N. pr. eines Landes, Guzerat ÇABDAR. im ÇKDra. COLEBR. Misc. Ess. II, 31. LIA. I, 108, N. 2. Z. f. d. K. d. M. 2, 51. PAÑĀT. 229, 2. fg. RĀGĀ-TAR. 5, 144. 149. 150. Verz. d. B. H. No. 1175. गुर्जर 1218. Ind. St. 1, 335. — 2) f. ई Bez. einer Rāgīṇī HALĀ. im ÇKDra. Gtr. p. 4; vgl. गुज्जरी.

गुर्द s. गुर्द.

गुर्द und गुर्दी gaṇa गौरादि zu P. 4, 1, 41.

गुर्व, गुर्वति aufheben DhātUP. 15, 65. — Vgl. गुर.

गुर्विणी (von गुरु) 1) adj. f. subst. schwanger, eine schwangere Frau UN. 2, 55. AK. 2, 6, 1, 22. H. 538. VJUTP. 97. MBh. 14, 1843. MĀRK. P. 27, 20. Vgl. गुर्वी unter गुरु und गर्भिणी, welches zur Bildung dieser Form wohl mitgewirkt hat. — 2) Bez. eines unregelmässigen Ārjā-Metrums COLEBR. Misc. Ess. II, 154. 72.

गुल 1) m. a) Melasse MED. I. 13. — b) glans penis; clitoris H. 611. — 2) f. छा Tithymalus antiquorum Moench. — 3) f. ई a) Kugel, Pille. — b) Pocken MED. — Vgl. गुट, गोल.

गुलञ्चकन्द m. eine Art Wurzel (कन्द), vulg. कुली RĀGĀN. im ÇKDra. — Vgl. गुच्छाकन्द, woraus zugleich zu ersehen ist, dass गुलञ्च = गुलुञ्च ist.

गुलह s. u. गुडह.

गुलिका 1) m. N. pr. eines Jägers Verz. d. B. H. No. 452. — 2) f. छा = गुटिका 1) Kugel: आग्नेयास्त्र° Flintenkugel ÇKDra. u. आकाशजननिन्. — 2) Perle RAGH. ed. Calc. 5, 70.

गुलिङ्क m. = कुलिङ्क (so ist st. कुलिङ्क oben zu lesen und dieses als v. l. der Handschriften zu notiren) Sperling H. 1331, Sch.